

Eu am văzut multe feministe în viața mea. Și mi-a fost dat să surprind și resortul intim al mișcării acesteia: *feminismul decurge din lipsa de feminitate*. Încercarea – ridicolă în pretențiile ei și generatoare de milă în lipsa ei de mijloace – de a expropria pe bărbat din funcțiile lui politic-sociale, în beneficiul femeilor, nu a fost niciodată întreprinsă de femei propriu zise; ci, în chip normal, de biete ființe aruncate, printr-o lipsă sau alta, în afară de puțința acțiunilor lor firești, scoase, printr-o deformare sau alta, de sub raza de valabilitate a legilor lor firești.

Veleitățile de stăpânire ale femeilor? Nimeni nu ar avea, la urma urmelor, dreptul să le nege sau să le dușmănească. Căci nu ar însemna decât să ne facem iluzii. Stăpânirea aceasta a fost întotdeauna un fapt. Ea e mai slabă astăzi, de când femeile au încercat să o exercite direct, la egalitate cu bărbații, după aceleași norme și poziții ca și bărbații – și, evident, au fost înfrânte. Ceea ce și explică, de altfel, lipsa oricărei femei ca element hotărâtor de declanșare a acțiunii în toate marile prefaceri actuale. Dar întâmplările istorice au stat prea întotdeauna și prea sub stăpânirea – adesea dură și tiranică – a femeilor, pentru a se putea nega acesteia drepturile la existență.

A fost o stăpânire deci, - însă s-a exercitat altfel. După legile firești ale femeii. Care, orice ar spune feministele, este totuși altceva decât un bărbat. Altceva, nu numai ca organism și sensibilitate; ci altceva ca structură spirituală. Mai aproape de realități, - în contact mai nemijlocit cu viața. Mai identificate cu ea. Nedepășind-o cu gândul; dar fiind această viață. Și redând-o. Într-un gest sau într-o vorbă. Încercarea noastră conceptual-analitică de a despica realitățile după liniile lor firești, de a le grupa și sistematiza pentru a le cunoaște, se dovedește a fi o penibilă trudă pe lângă îndemnarea instinctivă, de animal aproape, cu care o femeie mai mult jucându-se, fixează elementele esențiale ale unei situații, precizează punctele nevralgice, ignoră într-o problemă tot ce e lipsit de relevanță.

Pe această linie, deci, a vieții, și mai departe a răsfrângerii vieții, a reprezentării ei simbolice, și nu pe cea a cunoașterii și acțiunii analitic-discursiv trebuie să se miște activitatea feminină – dacă vrea să fie rodnică. Pe linia feminității adică, și nu a feminismului.